

SANTIAGO ENTRA EN SOGAMA

UN PASO MÁIS NA DESTRUCCIÓN DO NOSO PAÍS

Xan Duro*

Lamentablemente, o Concello Santiago aprobou o pasado 13 de novembro (data que leva camiño de converterse en "fatídica" para o medio ambiente), nun Pleno Urxente Extraordinario e cos votos a favor do PSOE e o PP e a oposición do BNG, a concesión a SOGAMA da xestión dos residuos sólidos urbanos (RSU) do Concello para os próximos 15 anos.

DECISIÓN Á MARXE DA PARTICIPACIÓN CIDADÁ

Tras un proceso de lexitimación ficticia a través dunha Comisión de Resíduos integrada polos tres grupos políticos do Concello e técnicos municipais, certifícase unha decisión que se sabía tomada de antemán, polas preferencias manifestadas con anterioridade polo Alcalde, quen sempre criticou a compostaxe, sen atopar a máis mínima eiva á incineración.

Calificamos este proceso de "lexitimación ficticia" porque en ningún momento se tivo en conta a opinión da cidadanía. O Concello de Santiago comezou na pasada lexislatura a traballar na aplicación da Axenda 21 Local (procedemento paralisado neste momento). Entre as múltiples liñas de traballo desta Axenda, está a participación veciñal a través de distintos Consellos constituídos no seu momento. Un dos máis sinalados é o Consello Municipal de Medio Ambiente. Nel participan todos os grupos políticos do Concello, técnicos municipais, as asociacións de veciños/as, os grupos ecoloxistas, sindicatos, asociacións xuvenís, Protectora de Animais, Asociación de Consumidores, empresarios, a USC, a Consellería de Medio Ambiente e varios expertos nomeados polo Concello. Este Consello ten a obriga, recollida nos seus estatutos, de reunirse cada tres meses para, entre outras cousas:

1. Informar e ser informado sobre temas específicos do sector e propoñer alternativas concretas aos problemas existentes na área de medio ambiente para que sexan tratados polos órganos municipais competentes.

2. Ser informado dos dictames aprobados polas respectivas comisións informativas, e das resolucións e acordos do Alcalde, Pleno e Comisión de Goberno, respecto daqueles temas relacionados co seu obxecto específico.

3. Constituírse en órgano de consulta nos procesos de elaboración das disposicións normativas de ámbito municipal neste eido e, en xeral, nos asuntos de transcendencia para o medio ambiente do Concello

Este Consello leva sen reunirse dende o mes de abril, e o Alcalde non considerou a elección do sistema de xestión de RSU para os próximos 15 anos como un asunto de suficiente entidade para convocar o Consello, a pesar das peticións ao efecto, e non digamos xa unha consulta popular vinculante como solicitou ADEGA reiteradamente. Isto supón un incumprimento flagrante dos estatutos da entidade municipal e un desprezo aos/as habitantes de Santiago.

O silenciamento da cidadanía consumouse o día do Pleno, cun despregue policial descoñecido, e negando o acceso

ao mesmo a sete socios/as de ADEGA e de Oureol, que dacordo co Regulamento de Participación Cidadá en vigor, pretendían participar como público. A "razón" da negativa foi a "falta de espazo". Curiosamente, retiraran a maior parte das cadeiras destinadas ao público no Salón de Plenos e as poucas que había acupábanas o chofer e o gardacostas do Alcalde e varios dos seus asesores. Unicamente permitiron a entrada do autor deste artigo, quen tiña solicitado por escrito intervir no pleno, para o que se lle concederon cinco minutos, sen dereito a réplica.

OS ARGUMENTOS DO PSOE E DO PP Á FAVOR DA INCINERACIÓN

ADEGA ten manifestado claramente ao longo dos anos a súa postura en favor da compostaxe como eixo central, xunto coa redución e a reciclaxe, de calquera política de tratamento de RSU. Os argumentos manexados dende o grupo municipal do PSOE e o PP non fan máis que confirmar a nosa postura. As argumentacións alegadas polos dous grupos resúmense nos seguintes parágrafos.

Supostos problemas legais para poder participar na Planta de Lousame, cando a mesma figura de contrato administrativo de xestión asinado con SOGAMA podíase aplicar a Lousame.

Un informe económico que indicaba que a opción da compostaxe custaba 20_ máis por tonelada. Este informe, retificado despois, contaba con erros de bulto ao sumar como gastos o que de feito eran ingresos que recibía o Concello pola separación do lixo. A retificación foi de 640.000 € aínda que analisando polo miúdo dito informe, estimamos que o erro pode rondar 1.200.000 €. O prezo por tonelada ficarian similares.

O compost non é necesario en Galiza e non ten viabilidade comercial, habería que tiralo ao vertedoiro. Estudos do profesor Francisco Díaz-Fierros, Catedrático de Edafoloxía da USC1, amosan a enorme carencia en materia orgánica do chan

galego. Por outra banda, de termos que levar o compost ao vertedreiro, estamos diante dun material inerte, mentres que as cinzas e escouras de SOGAMA son residuos perigosos. Cando se lle indicou ao Alcalde Sr. Bugallo que o Plan Nacional de Residuos prevé a compostaxe do 50 % da materia orgánica para o ano 2006, contestou textualmente que tamén "o Plano Hidrolóxico Nacional prevé trasvases e en Galiza non se vai facer ningún".

A Planta de Compostaxe ten un vertedreiro onde irá o 45% do lixo. Non se decatan que isto significa que Lousame reciclaría o 55%, mentres que SOGAMA non atinxe máis do 2%. Ademais, esta porcentaxe pódese reducir progresivamente até o 20% ou menos. SOGAMA xera escouras e cinzas tóxicas resultantes do proceso de combustión, que precisan dun vertedreiro estritamente controlado. De feito xa ten nun vertedreiro da orde de 500.000. t de refugallo.

EN COMPOSTELA COMPOSTAXE. NON Á INCINERACIÓN

ADEGA-Compostela, en colaboración co Obradoiro Ambiental Oureol e a Sociedade Galega de Historia Natural, ten levado adiante unha intensa campaña de oposición á incineración baixo o título "En Compostela Compostaxe. Non á Incineración". As mesas informativas na rúa e as charlas en AA.VV. foron as súas actividades fundamentais. Asemade, publicaron dous números do boletín Novas do Lixo e entregaron mostras dun novo produto turístico de Santiago "Cinzas tóxicas de Compostela". No decurso da campaña constituíuse a Plataforma Cidadá contra a Incineración integrada por diversos colectivos da cidade. Dende aquí quero agradecer públicamente a Xosé María García Villaverde, Secretario Local de ADEGA e a Tino Quintela, do Obradoiro Ambiental Oureol, o intenso traballo feito nesta campaña, na que levaron o peso do traballo organizativo e de rúa, nunha admirábel mostra de compromiso co medio ambiente.

O Compost que produciría Lousame non sería de calidade, como non é o de Nostián. Esquecen que a base para un compost de calidade é a separación en orixe. Isto precisa da concienciación e educación de todos e todas para que asumamos a responsabilidade sobre os residuos que xeramos. Non é fundamentalmente unha cuestión de procesos senon da materia prima. Ahí os municipios teñen moito que aportar en campañas de educación ambiental.

A planta de SOGAMA en Cerceda é tecnolóxicamente punteira e non emite contaminantes. Fan un monitoreo diario para comprobalo. Curiosamente, se entramos na páxina web de SOGAMA, os últimos datos dese "monitoreo constante" son do mes de abril. O xerente da planta ten admitido que só analisan a presenza de dioxinas nas emisións unha vez cada tres meses polo alto custo e complexidade dese tipo de análise. A planta de Cerceda ocupa o sétimo lugar en emisións de CO₂ de Galiza só superada polas centrais térmicas (Meirama, As Pontes e Sabón), a refinería de Repsol, Ence e Cementos Cosmos.

A Planta de SOGAMA ofrece estabilidade financeira ao asegurar 44 € por t máis IPC para os próximos 15 anos, "sempre que non haxa cambios legislativos". A UE ven endurecendo os parámetros de límites de emisións constantemente e continuará nesa liña. A inten-

ción amosada pola Xunta de considerar a electricidade xerada por incineración como "renovable" non ten visos de ser admitida. ADEGA sempre denunciou que o prezo por tonelada de SOGAMA é un prezo político, moi por debaixo dos custos reais, establecido para atraer á maior cantidade de concellos posibles, antes de enfrontar unha subida que realmente cubra os custos. En Cataluña o prezo por tonelada de residuo está entre 52-57 €/tn, en Gran Bretaña 78 €/t e en Italia dos 85 aos 110 €/t 2.

A contestación do Concelleiro de Facenda, Sr. Leiceaga a esta argumentación foi: "Se o prezo de SOGAMA é político, ¿porqué imos a ser os únicos que non se aproveitan del?". Porque os prezos políticos cambian Sr. Leiceaga, e probablemente antes do que espera, e de seguro que para peor.

OUTROS INTERESES EXPLICAN ESTA DECISIÓN

En definitiva, argumentacións pouco consistentes que agochan outros intereses detras da decisión tomada. De certo, nunca se estivo a falar dende o Goberno Municipal do PSOE de xestión de residuos, nen tivo importancia máis aló da económica. Discutíase, posiblemente, a asignación orzamentaria do Estatuto da Capitalidade, a aprobación das contas municipais..., resumindo, as posibilidades de gobernar en solitario do PSOE. Un feito ilustrativo desta farsa foi o titular da sección de Compostela de La Voz de Galicia ao día seguinte do Pleno Extraordinario: "O PSOE e o PP pactan a política fiscal do 2004 tras o acordo de rebaixar o IBI" ¿Coincidencia?

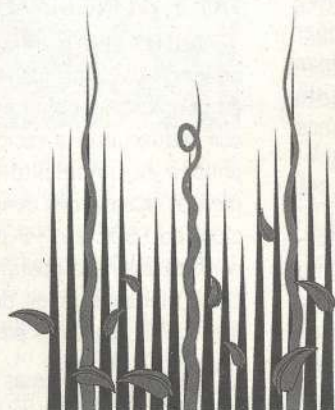
*Xan Duro é Presidente de ADEGA

Bibliografía:

- 1 Díaz-Fierros V., Francisco. A Materia orgánica nos solos de Galicia. ADEGA - Cadernos nº6
- 2 SOGAMA, nº 0-1. 1º semestre 2003. Pax, 28

Reclama un modelo de tratamento do lixo sustentábel baseado na Redución, a Reutilización e a Reciclaxe, Exixe a COMPOSTAXE !

EN COMPOSTELA
COMPOSTAXE

NON Á
INCINERACIÓN

